

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Jihlava

Inspekční zpráva

Základní škola Kamenice nad Lipou, Vackova 125

Vackova 125, 394 70 Kamenice nad Lipou

Identifikátor školy: 600 061 388

Zřizovatel: Město Kamenice n/Lipou, nám. ČSA, 394 81 Kamenice n/Lipou

Školský úřad Pelhřimov, Pražská 127, 393 01 Pelhřimov

Termín konání orientační inspekce: 14. - 18. únor 2000

Čj.	111 030/2000-05087
Signatura	ok3ct102

ÚVOD

Základní škola Kamenice n. Lipou je plně organizovaná základní škola, kterou navštěvuje 578 žáků ve 23 třídách. V 1. - 8. ročníku se vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, v 9. ročníku dobíhá výchovně vzdělávací proces podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 18 730/91-20.

Součástí školy je školní jídelna, školní družina a školní klub.

ČŠI hodnotila výchovně vzdělávací proces na druhém stupni v oblasti jazykové, esteticko-výchovné, společenskovední a v předmětu matematika. V úvahu byla brána velikost školy, počet členů v týmu, specializace inspektorů a ČŠI vycházela i z koncepce školy.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality vzdělávání v oblasti jazykové

Český jazyk

Obsah učiva byl v souladu s učebními osnovami a časová dotace odpovídala učebnímu plánu. Většina žáků navštěvuje nepovinný předmět cvičení z českého jazyka, který je zaměřen na výuku literatury a rozvoj komunikativních dovedností.

Český jazyk je vyučován pouze učiteli s pedagogickou a odbornou způsobilostí. Výuka českého jazyka probíhala v dobrých materiálních podmínkách. Knižní fond v žákovské knihovně je přístupný žákům a je průběžně doplňován. Některé učebny byly vhodně, jiné méně podnětně přizpůsobeny výuce českého jazyka. V hodinách chybělo zařazování relaxačních chvil.

V hodinách byly znatelné prvky aktivního učení. Řešení problému nezískali žáci od vyučující, ale dospěli k němu samostatnou orientací v učebnici. V hodině literatury byly využívány nejen znalosti z jiných předmětů, ale i další zdroje informací. Prostor k dostatečnému procvičování a upevnování mluvnického učiva mají žáci při práci s počítačovými programy v odborné učebně. Tuto možnost využívají jen někteří učitelé. V hodinách bylo účelně využíváno učebních pomůcek a doplňkových učebnic.

Motivace prostřednictvím využití individuálních dispozic žáků byla nejpatrnější v hodině literatury. Byla zde oceňována i snaha žáků, kteří si zvolili práci navíc. Průběžné hodnocení probíhalo i v ostatních hodinách, v některých hodinách se objevilo i závěrečné zhodnocení. Objektivní hodnocení umožňují softwarové výukové programy.

I když vyučující svým kultivovaným verbálním projevem a vstřícným přístupem k žákům vytvářeli předpoklady pro úspěšný rozvoj vyjadřovacích kompetencí žáků, žáci během výuky své vlastní názory neprojevovali a komunikativní dovednosti byly průměrné. Z tohoto hlediska výukové cíle předmětu cvičení z českého jazyka nejsou zcela realizovány.

ČŠI hodnotí kvalitu vzdělávání v předmětu český jazyk jako velmi dobrou.

Cizí jazyky

Cizí jazyky jsou vyučovány podle schválených učebních dokumentů. Časová dotace je dodržována. K dalšímu rozvoji jazykových dovedností žáků dochází ve volitelných předmětech konverzace v němčině a konverzace v angličtině. Nejlepší žáci z této školy se umístili v okresním kole soutěže v německém jazyce na 2. a 3. místě.

Cizí jazyky jsou vyučovány v 65 % učiteli s pedagogickou a odbornou způsobilostí. Nelze konstatovat, že odborná způsobilost měla podstatný vliv na zvýšenou kvalitu výuky. Tu pozitivně ovlivnili začínající učitelé cizích jazyků, kteří vyučovali bez zažitých stereotypů. Ve škole není pro výuku jazyků odborná učebna. Kmenové učebny nevytvářely svým prostředím vhodnou cizojazyčnou atmosféru. Kvůli nevhodnému rozmístění žáků v lavicích chyběl i užší kontakt mezi učitelem a žáky i žáky navzájem. Těsnější spolupráci postrádala ČŠI i mezi vyučujícími cizích jazyků v rámci metodického sdružení. Učitelé mají k dispozici dostatek učebních pomůcek. V některých třídách se vyučuje podle zastaralých učebnic německého jazyka.

Výběr metod a forem práce závisel na osobnosti učitele. V některých hodinách převládal frontální způsob výuky, který žáky nepodnítl k aktivitě. Absence relaxačních činností způsobila únavu žáků. V těchto hodinách nebyla po stránce odborné zcela správná výslovnost vyučujících, kteří neopravovali ani chybnou výslovnost žáků. Velmi dobře hodnocené hodiny obsahovaly vyučovací metody, které umožnily střídání všech složek jazykového vyučování. Poslech byl procvičován prostřednictvím magnetofonové nahrávky, čtení pomocí okopírovaného materiálu, psaní vycházelo z předchozí ústní přípravy a pro mluvení byly připravené modelové situace. Vyučující umožnila pracovat žákům se speciálními poruchami učení a chování individuálním tempem. V souladu se Sdělením MŠMT ČR o zavedení nového německého pravopisu do škol ČR byli začátečníci ve výuce německého jazyka vyučováni podle nové pravopisné normy.

V hospitovaných hodinách byla zaznamenána průběžná motivace, pro kterou vyučující využili životní zkušenosti žáků nebo témata jim blízká. V hodině anglického jazyka jsou žáci hodnoceni za písemné projevy systémem bodování, což umožňuje jejich objektivnější hodnocení. Při procvičování mluvnického učiva byli žáci předem upozorněni na obtížný jev. Ve většině hodin bylo hodnocení spravedlivé, v jedné hodině byla snížena sebedůvěra hodnoceného žáka.

Úroveň spolupráce mezi žáky a učitelem vyplynula nejen ze zmíněného rozmístění žáků, ale i z používaných metod a forem práce. Při vhodně zvoleném způsobu výuky žáci projevili pozitivní vztah k výuce, v opačném případě byli pasivní. Rozvoj komunikativních dovedností žáků umožnili učitelé, kteří vystupovali před žáky spontánně a bez rutinních návyků. Verbální projev některých vyučujících byl fádni a nebyl veden v cizím jazyce. Většina učitelů ale s žáky v cizím jazyce komunikovala.

ČŠI hodnotí kvalitu vzdělávání v oblasti cizích jazyků jako dobrou.

Matematika

Časová dotace v matematice odpovídá schváleným učebním plánům, v plánování učiva nedochází k duplicitě, mezi jednotlivými ročníky je zajištěna kontinuita. Vyučující mají vypracovány časové tematické plány a byli na výuku velmi dobře připraveni.

Všichni učitelé, kteří vyučují matematiku na druhém stupni ZŠ, mají pedagogickou a odbornou

způsobilost. Psychohygienické zásady výuky byly dodržovány. Vyučování probíhalo v kmenových třídách, odborné učebny pro matematiku nejsou zřízeny. Třídy působily esteticky, byly vybaveny odpovídajícím nábytkem. Vybavení kabinetu matematiky pomůckami a učebnicemi umožňuje plnění zvoleného učebního programu.

Ve všech sledovaných hodinách byly stanoveny vyučovací cíle, které byly ve velké většině splněny. Struktura vyučovacích hodin odpovídala věku žáků i stanoveným cílům. Organizace výuky zachovávala ve většině zhlédnutých hodinách tradiční postupy, organizační pokyny vyučujících byly jasné, srozumitelné a přiměřené věku žáků.

Ve většině sledovaných vyučovacích hodinách matematiky převažoval frontální způsob výuky, častá byla samostatná práce při souběžné práci na tabuli. V několika případech zadávané úkoly byly diferencované, žáci pracovali ve skupinách. Při vyučování bylo využíváno sbírek úloh, učitelem připravených aktuálních příkladů a různých tabulek. Didaktické techniky využíváno nebylo.

Ve všech vyučovacích hodinách bylo vhodně využíváno vstupní i průběžné motivace. Hodnocení žáků bylo zaměřeno převážně pozitivně, byla respektována jejich individuální dispozice a oceňována snaha jednotlivce. V několika případech bylo zaznamenáno sebehodnocení.

Výuka probíhala v klidné pracovní atmosféře založené na dohodnutých pravidlech. Komunikace mezi žáky a učiteli svědčila o vzájemné důvěře. Při vyučování se chovali žáci slušně, ukázněně. Většina žáků plnila zadané úkoly zodpovědně a se snahou o jejich nejlepší splnění.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu vzdělávání v oblasti matematiky jako velmi dobrou.

Esteticko-výchovná oblast

Hudební výchova, výtvarná výchova, dramatická výchova

V předmětech hudební výchova a výtvarná výchova odpovídá časová dotace schválenému učebnímu plánu, členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám. Dramatická výchova je vyučována jako volitelný předmět.

Kromě dvou hodin výtvarné výchovy jsou předměty esteticko-výchovné oblasti vyučovány s pedagogickou a odbornou pedagogickou způsobilostí. Především personální podmínky v oblasti výtvarné výchovy pozitivně ovlivňují kvalitu výuky. Vyučující dramatické výchovy svým hlubokým zájmem o ochotnické divadlo přenáší své nadšení a kreativitu na žáky. Výuka hudební výchovy probíhá v odborné učebně, její zařízení je funkční a umožňuje realizaci všech složek hudební výchovy. Výtvarná výchova je vyučována v kmenových třídách. Materiální podmínky pro výuku výtvarné výchovy jsou na velmi dobré úrovni. Prostory celé školy jsou vyzdobeny kvalitními výtvarnými pracemi žáků

Cíle zhlédnutých hodin byly stanoveny v souladu se specifickými cíli těchto předmětů s důrazem na probouzení a rozvíjení estetického citění žáků. Osvojování různých forem a technik výtvarného vyjadřování umožnilo žákům úspěšné uplatnění. Organizace hodin byla založena na maximálním zapojení žáků do řízených činností. Stavba hodin hudební výchovy odpovídala tradičnímu pojetí vyučování bez vytvoření prostoru pro samostatnou práci žáků.

Výtvarně znázorněné pocity a nálady žáků se staly přirozenou průběžnou motivací, která vyústila na konci vyučování v sebeevaluaci. Zdlouhavé nacvičování písně bez dostatečného

množství namnoženého materiálu vedlo k poklesu pozornosti a ke ztrátě motivace nácviku. Pro práci v předmětu dramatická výchova jsou největší motivací vystoupení před veřejností.

Žáci projevovali většinou pozitivní vztah k výuce, pouze v hodinách hudební výchovy byl zaznamenán u některých žáků nezáměr o výuku. Verbální i neverbální projev vyučujících byl na velmi dobré úrovni.

ČŠI hodnotí celkovou úroveň v esteticko-výchovné oblasti jako velmi dobrou.

Oblast společensko-vědní a zdravého životního stylu

Občanská výchova, rodinná výchova

Výuka předmětů odpovídá schváleným učebním dokumentům. Časová dotace je dodržována. K utváření názorů na svět napomáhá žákům nepovinný předmět náboženství. Zdravý způsob života je v širším pojetí naplní kroužků ekologického a zdravotnického.

Povinné předměty v této oblasti jsou vyučovány učiteli s pedagogickou a odbornou způsobilostí ve 30 %. Tento jev negativně ovlivnil kvalitu výuky. Konceptní záměr výchova ke zdravému životnímu stylu i práce metodického sdružení se v těchto předmětech promítá nesystematicky. Kontrolou zápisů v třídní knize v šesté třídě byla zjištěna duplicita probíraného učiva v předmětech občanská a rodinná výchova.

Hospitované hodiny postrádaly specifické formy a metody práce potřebné pro formativní působení na dospívající žáky. Z výuky nevyplývala integrace různých poznatků z ostatních předmětů a z dalších zdrojů informací. K doplnění učiva bylo využito nástěnných tabulí a dvojrozměrných učebních pomůcek.

Vyučující motivovala žáky uváděním příkladů ze života. Použití testů sloužilo k sebehodnocení žáků.

Monolog učitele doplňován odpověďmi žáků na jeho otázky nevytvářel prostor pro řízenou a spontánní diskusi. Při absenci osvojování různých komunikačních technik nedocházelo k rozvoji komunikačních dovedností a schopnosti vyjadřovat a zdůvodňovat vlastní názory.

Celková úroveň hodnocených předmětů s přihlédnutím ke kvalitní práci kroužků a k vypracování projektu v oblasti zdravého životního stylu je průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání

Na základě hodnocení sledovaných předmětů hodnotí ČŠI plánování a přípravu výuky jako velmi dobrou. Podmínky výuky jsou velmi dobré. Organizace, formy a metody výuky jsou na průměrné úrovni. Motivace a hodnocení jsou velmi dobré. Interakce a komunikace jsou dobré.

Kvalita vzdělávání na druhém stupni základní školy je velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka předložila dlouhodobé koncepční záměry školy zpracované v Programu Základní

školy Kamenice n. Lipou. Na základě analýzy hodnocení šk. r. 1998/99 stanovila oblasti zvýšeného zájmu pro tento školní rok. Roční plán je rozpracován do měsíčních plánů, podle kterých jsou aktualizovány plány týdenní s určením odpovědnosti pedagogických pracovníků za splnění úkolů. Ředitelka i zástupci ředitele mají vypracovaný plán hospitačních činností, přičemž vycházejí ze své odborné kvalifikace.

Při výběru volitelných a nepovinných předmětů byly zohledňovány potřeby a zájmy žáků a vycházelo se i z přání rodičů. V souladu s koncepcí školy a ve spolupráci se školní družinou a školním klubem pracuje na škole 21 zájmových kroužků, které navštěvuje 53,8 % žáků školy. Do činností zájmových kroužků jsou zapojeni i rodiče.

Někteří žáci se specifickými poruchami učení a chování mají zpracované individuální plány, podle kterých se jim pedagogové věnují mimo vyučování.

Oblast plánování hodnotí ČŠI jako výbornou.

Organizování

Organizační struktura umožňuje řízení školy, pracovníkům školy jsou přesně vymezeny kompetence a delegovány příslušné pravomoci.

Dokumentace školy upravující organizaci výchovně vzdělávací činnosti je řádně vedena. Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům. Jako poradních orgánů ředitelky školy je využíváno pedagogických rad a pravidelně konaných provozních porad.

Ve škole jsou ustanoveny předmětové komise a metodická sdružení. Z jednání komisí a sdružení jsou pořizovány zápisy, které vedení školy sleduje. Práce některých předmětových komisí není dostatečně koordinována.

Informační systém uvnitř školy je účinný. Pracovníci školy získávají informace bezprostředně osobním kontaktem, prostřednictvím pedagogických rad a provozních porad. Aktuální zprávy jsou zveřejňovány na nástěnkách ve sborovnách. Žáci získávají informace prostřednictvím třídních učitelů, školního rozhlasu a nástěnek.

Rodiče jsou o prospěchu a chování svých dětí informováni pomocí žákovských knížek. Ve škole je ustanoveno SRPŠ, spolupráce rodičů se školou je na velmi dobré úrovni.

Škola realizuje celou řadu akcí, kterými se prezentuje na veřejnosti, např. školní akademie, karneval, vystupování folklorního kroužku Podskaláčku aj. Pravidelné informace o škole jsou zveřejňovány ve Zpravodaji Městského úřadu Kamenice nad Lipou (Ze života školy).

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998-99 obsahuje všechny potřebné údaje, její obsah není v rozporu se skutečnostmi.

Rozhodnutí vydaná ředitelkou školy jsou jednoznačná, konkrétní a adresná..

Ředitelka dokladovala výbornou spolupráci se zřizovatelem.

Česká školní inspekce hodnotí organizování jako velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Základním nástrojem operativního řízení v ZŠ Kamenice nad Lipou jsou měsíční a týdenní plány doplněné podle naléhavosti poradami vedení a pravidelnými provozními poradami. Je uplatňován demokratický styl řízení s jasnými a konkrétními závěry. Vedení školy vytváří podmínky pro uplatnění iniciativy a tvořivosti svých pracovníků.

Pracovníci školy jsou seznámeni s kritérii hodnocení pro stanovení osobních příplatků a

mimořádných odměn.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zajištěno využíváním nabídek vzdělávacích akcí pořádaných SŠS Pelhřimov a jiných vzdělávacích organizací. Poznatky z těchto akcí jsou předávány na poradách. Podle finančních možností a zájmu je doplňována odborná literatura do učitelské knihovny.

Ke zjišťování úrovně výsledků učení žáků jsou zadávány testy. Po provedené analýze výsledků jsou přijímána opatření směřující k lepším výsledkům.

Sebehodnocení školy se uskutečňuje v průběhu konání pedagogických rad a ve výroční zprávě školy. Dalšími sebeevaluačními nástroji jsou výsledky žáků v soutěžích a olympiádách.

Česká školní inspekce hodnotí vedení a motivaci pracovníků jako velmi dobré.

Kontrolní mechanizmy

Přehledný systém kontroly v základní škole vnáší do všech činností školy řád. Práce všech zaměstnanců je pravidelně kontrolována. Vlastní hospitační činnosti předchází fáze přípravy ze strany kontrolujících pracovníků. Na základě hospitačních záznamů následují pohospitační rozhovory. Ze zápisů pedagogických rad a z rozhovorů s ředitelkou školy vyplynulo, že jsou přijímána opatření k nápravě zjištěných nedostatků, která většina pracovníků akceptuje. Částečně opomíjena je kontrola práce některých metodických sdružení.

Kontrola hospodaření je v kompetenci ředitelky školy a je prováděna ve spolupráci s hospodářkami, zřizovatelem a školským úřadem.

Kontrola je prováděna na velmi dobré úrovni.

Hodnocení kvality řízení

Na základě hodnocení jednotlivých jevů hodnotí ČŠI kvalitu řízení jako velmi dobrou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Název školy uváděný v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol není v souladu s § 2 odst. 3 vyhlášky MŠMT č. 291/1991 Sb., o základní škole.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace podle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol, ve znění pozdějších předpisů,
- Program Základní školy Kamenice n. Lipou,
- Oblasti zvýšeného zájmu ve šk. r. 99/2000,
- Plán hospitací na šk. r. 99/2000,
- Výroční zpráva ZŠ Kamenice n. Lipou za r. 1998/99,
- projekt Škola bez drog,
- podkladová inspekční dokumentace školy,
- dotazník ředitele před inspekcí,

- přehled volitelných a nepovinných předmětů,
- seznam zájmových kroužků,
- inspekční hospitační záznamy.

ZÁVĚR

Pozitiva

- široká nabídka zájmových kroužků a jejich úspěšná prezentace na veřejnosti,
- kvalitně vybavená učebna výpočetní techniky a využívání výukových programů při vyučování,
- demokratický styl řízení spojený s přirozenou autoritou ředitelky školy,
- výborná spolupráce se zřizovatelem.

Negativa

- odborná nezpůsobilost některých vyučujících negativně ovlivňuje kvalitu výuky,
- rutinní a stereotypní práce v části hospitovaných hodin.

Podmínky

Výchovně vzdělávací proces probíhá ve velmi dobrých materiálních podmínkách. Ve škole jsou odborné učebny, chybí odborná učebna jazyků. Na druhém stupni je výuka všech předmětů téměř v 90 % zajištěna pedagogy s úplnou pedagogickou způsobilostí. Psychohygienické zásady v rámci školy jsou dodržovány. Je zde zajištěn pitný režim. Za příznivého počasí mohou žáci trávit velkou přestávku venku. Málo pozornosti bylo věnováno relaxaci během vyučování.

Podmínky vzdělávání jsou velmi dobré.

Průběh výchovně vzdělávacího procesu

V hodnocených hodinách byla pozitiva s negativy téměř v rovnováze.

Průběh vzdělávání je dobrý.

Řízení školy

Řízení školy je jedním z pozitiv školy. Rezervy jsou v rozdělení a kontrole kompetencí vedoucích některých metodických sdružení.

Řízení školy je na velmi dobré úrovni.

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou čerpány účelně, což vyplývá ze zprávy o hospodaření.

Posouzení vývoje školy od poslední inspekce

Poslední inspekce, zaměřená na úroveň řízení školy, proběhla v dubnu v r. 1997. ČŠI zjistila

v této době spíše nadprůměrnou úroveň řízení školy, které se během uplynulých tří let udrželo na velmi dobré úrovni. Chybějící rozhodnutí ředitele školy byla vyhotovena. Zvýraznila se prezentace školy na veřejnosti.

Při celkovém posouzení všech sledovaných jevů je škola celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Hana Štefánková	.....
Členové týmu	Mgr. Vladimír Janeček	.....

V Havlíčkově Brodě dne 6. března 2000

Datum a podpis ředitele(ky) školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .....7. března 2000.....

Razítko

Věra Sadílková .....

Podpis ředitele(ky)

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad v Pelhřimově	28. března 2000	45/2000
Zřizovatel - Město Kamenice n. L.	28. března 2000	46/2000

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Nebyly podány.